

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۹ دسمبر ۲۰۱۸

[مکتی گذرا بر "سهمیة بندی کانکور"]

جزئیات دقیق سهمیه‌بندی کانکور را نمی‌دانم. ولی اصل قصه هرچه باشد، سهمیه‌بندی تحصیل کار عاقلانه به نظر نمی‌رسد:

(۱) تحصیل حق تمام ساکنان کشور است. لذا، حکومت موظف است برای همه افراد دارای شرایط تحصیل زمینه آموزش را فراهم کند. هیچ ولایتی در افغانستان وجود ندارد که مردم بیش از نیاز و حق خود به تحصیل دسترسی داشته باشد. همه ولایات کشور بدون استثناء از تحصیل باکیفیت و مدرن محروم‌اند، اما حدود این محرومیت متفاوت است. به جای پائین کشیدن ولایاتی که چند قدم در پله درس و تحصیل بالا رفته‌اند، حکومت باید تلاش کند، ولایات دیگر را بالا بکشد.

(۲) توزیع نانی که کم است برای گرسنگانی که زیاداند، توزیع عادلانه رفاه نیست بلکه توزیع مساویانه فقر می‌باشد. حکومت‌داران اگر جاهل یا گرفتار مرض تعصب نباشند و یا فهمیده اما فریبکار نباشند و نخواهند از محرومیت مردم برای تداوم قدرت خود استفاده کنند، تعلیم و تحصیل افغانستان بسیار مشکلات جدی‌تر از توزیع چوکی‌های کانکور دارد. سیستم کنونی تعلیم و تحصیل در تداوم جنگ و بیکاری نقش دارد. نقش این سیستم معیوب اگر بیشتر از انتحاریان و مجاهدین راه پاکستان و امریکا در ویرانی خانواده‌ها، ولسوالی‌ها و ولایات نباشد، کمتر نیست.

(۳) محرومیت چندقاتنه ولایات جنگ زده برای همه آشکار است. می‌دانیم که فرزندان ولایات ارزگان، زابل، هلمند و برخی مناطق دیگر از درس و کار و آرامش بیشتر از کابلی‌ها، بامیانی‌ها و پنجشیری‌ها محروم‌اند. اما، مایه اصلی این محرومیت جنگ و حکومت‌داری ناسالم است. با سهمیه‌بندی کانکور شاید زابل هر پنج سال صاحب چند ده تحصیل کرده بیشتر شود، اما صاحب آرامش و کار و رفاه نخواهد شد. تحصیل کردگان زابلی که با سهمیه به کانکور رفته‌اند

کابلی و هراتی و مزاری و یا شاید امریکائی و انگلیس و جرمن خواهند شد و دوباره به قریه محروم و جنگزده زابل نخواهند رفت.

۴) تعلیم و تحصیل اگر در خانه و محل و منطقه مردم قابل دسترس نباشد، بورس و کانکور خارج از محل به ادامه محرومیت کمک خواهد کرد. اگر قندهار، هلمند و جلال‌آباد و ارزگان و خوست نتوانند از درون دارای محیط تربیتی سالم گردند، مشکل تحصیلی‌شان حل نخواهد شد. در شهرهای کلان افغانستان هزاران خانواده تحصیل یافته زابلی، نورستانی، قندهاری، هلمندی و نیمروزی هستند که قادر به ایجاد ارتباط با مردم آن ولایات نمی‌باشند. اگر در ارزگان و زابل امنیت نیاید و تعداد محدود زابلیان و ارزگانیان با سهمیه‌بندی به کانکور بیایند، در واقع این افراد از زابل و ارزگان تبعید خواهند شد و به تدریج هویت زابلی و ارزگانی خود را از دست خواهند داد. در این صورت احتمال مزاری و کابلی شدن فرزندان زابلی تحصیل کرده بسیار زیادتر از زابلی ماندن‌شان خواهد بود. راه میان‌بر وجود ندارد. برای نجات از جهالت باید جنگ، فساد، حکومت‌داری ناسالم و تبعیض را نشانه گرفت.